

Helga Černá, YMCA jako středisko výchovy mládeže v Československu 1919-1951. Diplomová práce FF JU, České Budějovice 2009, 112 s. + přílohy

Posudek vedoucího práce:

Helga Černá si ke své práci vybrala Křesťanské sdružení mladých mužů (YMCA) jako organizaci, která se pokoušela profilovat morální, fyzický a částečně i vzdělanostní rozměr osobnosti dospívajících chlapců a mladých mužů, zejména z dělnického prostředí ve městech; činnost méně významné YWCA (Křesťanské sdružení mladých žen) zde přiblížena není, nicméně autorka neopomenula ji alespoň zmínit, navíc studovala vedle dochovaných archiválií YMCA i některé písemnosti ve fondu YWCA (obojí Národní archiv v Praze).

Diplomantka se rozhodla přiblížit ve vstupních kapitolách také „podhoubí“, z něhož YMCA v ČSR vyrůstala – vznik a rozvoj samotné YMCA na Britských ostrovech, jež se pak do Československa dostala zejména přes legionářské prostředí, přes armádu nově budovaného státu. Další zobecňující pasáže upozorňují – v rámci jednotlivých kapitol – na sepětí působení této nekonfesní, přesto křesťanské organizace s politikou: jak nacismus, tak komunismus tuto organizaci zlikvidovaly. To o její prestiži vypovídá mnohé, navíc její práci s mládeží v mnohém převzal Československý svaz mládeže, jak Helga Černá správně uvádí.

K politickému kontextu bych přesto měl dvě dílčí připomínky – v poznámce 35 diplomanta opomenula Slovensko – pro hranice ČSR byla důležitější než mírová smlouva s Rakouskem ta s Maďarskem, na s. 64 mohl být lépe formulačně zvládnut výklad o SdP (její výklad vyznívá v tom smyslu, že SdP uspěla ve volbách proto, že se formálně distancovala od Hitlerova nacismu, ovšem reálně to bylo jakési mimikry, které jen mělo umožnit účast ve volbách). To jsou však v kontextu práce jen drobnosti.

Hlavní pozornost se obrací k aktivitám YMCA – k zásadám její činnosti, ale i působení samotnému: noclehárnám pro svobodné dělníky, cafeteriím, sportovištím (včetně bazénů) i výstavbě budov. Děje se tak mj. na příkladu vybraných měst – Brno Hradec Králové, České Budějovice (na s. 46 snad mohl být přesněji specifikován vztah porovnání Českých Budějovic k oběma předchozím aglomeracím, neboť dále ve

výkladu nejde jen o onen požár, o němž zde mluví). Původní plán diplomantky počítal se zaměřením se především na otázku letních táborů, jež se zde objevuje v poměrně dominantní kapitole 7, včetně nejvýznamnějšího tábořiště na Sázavě. Současný stav nezpracovanosti tématu a torzovitost archivních materiálů však původní záměr posunul. Sama diplomantka – po určitých zkušenostech s tématem – upozorňuje na možnost hledat v okresních archivech míst, kde byla letní tábořiště. Leccos – nejen výpovědi – by mohlo nabídnout setkání s pamětníky, dětmi z těchto táborů, kteří mohou mít mnohé materiály z činnosti doma. To však Helga Černá již realizovat nestihla.

Práce nepochybně představuje cenný základ pro další studium YMCA v Československu, navíc se diplomantka musela orientovat v mnoha oborech moderních dějin – od politických přes církevní až k dějinám Skauta či trampingu. Proto ji rád **doporučuji k obhajobě** a přes dílčí připomínky shora vyslovené **hodnotím ještě stupněm výborně**.

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

České Budějovice 13. května 2009